

2025. március 14. péntek – 5785. ádar 14.

www.frankel.hu

péntek kabalat szabat 18:00 | gy. gy. 17:30 | szombat 10:00 | havdala: 18:35

81/3

KI TISZÁ

(II. Mózes 30.11. – 34.35.)

כִּי תִשָּׂא

Fél sékelt fizetett be szent célra a Pusztai Szentély fenntartására minden 20. életévét betöltött férfiember. A gazdag sem többet, a szegény sem kevesebbet, így mindenki egyenlő jogú polgárnak érezhette magát a templomban. A pénz nem lehetett kevés, hiszen ez biztosította a szent szolgálatot és a szertartások működését. Mégis olyan összeg, amely a szegény ember számára is elérhető volt. Talán azért kértek félpénzt, mert nincs tökéletesség a földön. Egész kenyér biztos nem létezik, néhány morzsa valószínűleg hiányzik minden vekniből. Hús gérát ért egy sékel, tehát a fél sékel 10 gérát – a tízes szám a Tízparancsolatra is utal. A sekelszedés számolási mód is volt, hiszen 1-2-3 formában a csordát számolják, az embereket nem. Nehogy csapás érje őket, esetleg vereséget szenvedjenek a harcban. “Adja meg mindenki lelkének válságát”. A katonaköteles férfi a harcok során bizony még embert is ölhetett, akár védekezésből is, ez olyan cselekedet, ami még ha elkerülhetetlen is, az Örökkévalónak nem tetsző. Tehát előre kellett a bűnbocsánatra gondolni. A sékelek szombatja a négy nevezetes szombat közül az első, ezen tórai részt akkor is olvassák. A tükörfényes rézmedencékben a papok a szent szolgálat előtt megmosták kezüket, lábukat, mert a tiszta kéz és a tiszta szív lehetett a feltétele annak, hogy a pap a szent helyre lépjen és ott másokért fohászkodjék. A szertartáshoz szükséges illatszerek pontos receptjét az Avtinász család ismerte. Titokban is tartotta. A család hölgytagjai egyáltalán nem használtak piperecikket, illatszereket, nehogy az a vád érje őket, hogy a szent szolgálat illatszereiből vettek el. “Nem elég tisztának lenni, annak is kell látszani”. Az Örökkévaló számon tartotta és néven nevezte Becálélt, a mesterembert, Uri fiát, Hur unokáját. Nagypapját agyontaposták, mert ellenállt az aranyborjú imáadásánál. Unokája ezért kapta tudományát, bölcsességét, hozzáértését, hogy kigondoljon terveket, azokat megvalósítsa és másokat is tanítson. Isten szellemével töltötte el az Örökkévaló. Gyönyörű mondatok ezek, a művészi szinten alkotó fizikai munkásról. Máshol is hasonló hangnemben beszél a Tóra a bölcs emberekről, akik varrták a főpapi ruhákat, a bölcs asszonyokról, akik fonták-szőtték a Hajlékhoz, a sátorhoz szükséges szőnyeget, függönyöket. Talán seholy nem kap a fizikai munka, a manuális alkotás olyan elismerést, mint a Tórában. A Bibliában Becálél és Oholiáv mellett Hirám, a rézműves, aki Salamon templomába alkotott maradandót, is halhatatlanná vált. Váratlanul hangzik a felszólítás, amikor a pusztai Szentély munkálatairól esik szó, hogy a szombatot meg kell tartani. Tán azért, mert bármilyen fontos dolog is a Hajlék berendezéseinek készítése, építése, nem történhet szombaton. Innen származik a 39 alapmunka tilalma, amely lényegében 1500-nál is több tilalmat takar. A Szentélyben álló asztal ugyanis nemcsak azt jelenti, hogy a deszkákat nem lehet összeilleszteni, hanem a fát sem lehet elültetni, gondozni, kivágni, darabolni, kártolni, gyalulni szombaton. Azt a munkát, amelyet nem volt szabad végezni a Szentély alkotásának idején, azt nem tehetjük ma sem. Mert Áv hat nap alatt végez el minden munkát, de a hetedik napon nyugalom legyen, a szombat nyugalma. Szentség az Örökkévalónak, tegyük hozzá, pihenés az embernek. Midőn befejezte Mózeshez intézett szavait az Örökkévaló, ujjával ráírta a bizonyosság két táblájára az ígéket és átadta Mózesnek, bízatta, hogy siessen, mert “a kemény nyakú nép letért a helyes útról”. A nép elszámolta magát, negyven nap és negyven éjjel tartózkodott a Sináj hegyén Mózes, akit reggelre vártak, de mivel késett néhány percet, vagy órát, körülvették Áront, hogy készítsen bálványt, amely visszavezeti a népet a bizonytalanból a biztos rabságba. Aztán, hogy időt nyerjen, remélve, hogy Mózes időközben megérkezik, azt tanácsolta, a feleségektől, lányoktól hozzák el az aranyfüggőket, s abból készítenek majd bálványt. Áron gondolta, az asszonyok nem szívesen adják majd oda arany ékszereiket, egyesek szerint ez tévedés volt, mert az asszonyok ezúttal készségesnek bizonyultak, mások szerint az asszonyok és lányok valóban megtagadták az engedelmisséget, de a férfiak az akkori egyiptomi szokás szerint fülfüggőt hordtak, és abból készült el az aranyborjú. Látva a nép hűtlenségét, és hogy csak a levita törzs maradt hű, Mózes földhöz vágta méltatlanságtól hevülve a két kőtáblát, amely eltört. Mások szerint Mózes sohasem ragadtatta el magát annyira, hogy az Örökkévaló ujjával írt táblát elhajítsa. Hanem a két kő könnyű volt, mint a pihe, mert az ígék tartották. Szinte lebegett Mózes kezében. De amikor szembesülnie kellett a bűnnel, az ígék elszálltak, maradt a két nehéz kő, amelyeket ember nem bírt el és így ejtette el Mózes a bizonyosság tábláját, amely aztán el is tört. Mózes bocsánatért esdekelt és kérte, árulja el az Örökkévaló, milyen szempont szerint mér a Teremtő. Miért gazdag az egyik ember, a másik miért szegény. Beteg az egyik, egészséges a másik. Megtudjuk a Gondviselés 13 tulajdonságából, amely szerint az Örökkévaló irgalmas, türelmes, elnéző, megbocsátó, megőrzi kegyelmét ezredízigen, teljes felmentést azonban nem ad. Bizonyos bűnöket számon kéri az ellene vétkezőktől, tehát akik nem térnek meg, hanem makacsul a bűn mellé szegődnek. Mózes Elul hó elsején ment fel másodszor a Hegyre és ott maradt az Örökkévaló mellett 40 nap és 40 éjszaka, kenyeret nem evett, vizet nem ivott. “És ragyogott Mózes arca” – a sugárzott, ragyogott szó héberül: karam. Mivel a magánhangzók pontozása későbbi találmány, kerennek is lehet olvasni, ami szarvat jelent. Középkori művészek, köztük Michelangelo is azért ábrázolta szarvszerű fénycsóvával Mózes fejét. Ragyogott Mózes arca, ahogyan a miénk is ragyog, ahányszor a Tóráat tanuljuk.

Következő hetiszakaszunk bővelkedik drámai eseményekben. Izráel népe csak imént fogadta el a láthatatlan Isten uralmát, csak imént mondta egyhangúlag: „Megtesszük és meghallgatjuk”, s íme, alig néhány nappal később aranyborjút állított fel és körüláncolva azt, így kiáltotta: „Ez a te Istened-Izrael, aki kivezetett minket Egyiptomból!” Mivel magyarázható ez az éles fordulat? Miként az egyén életében van gyermekkor, ifjúkor, úgy a népek, életében is beszélhetünk gyermekkortól az öregségig. A lényeges különbség az, hogy az egyén öregségében befejezi életét, de az „öreg” nép megújíthatja ifjúságát. Az Egyiptomból kivonult Izráel korai gyermekkorát élte. Nem volt kialakult hite, világnézete, mint „gyermeknek”, az utánzás töltötte ki világát. A színáji és egyéb csodák nagy hatással voltak rá, és Mózes vezetése a biztonság érzését adta neki. De íme, Mózes „eltűnt”, már negyven napja, és a nép úgy érezte, hogy vezető nélkül maradt. „És Áháron köré gyűlt a nép, és így szólt hozzá: Csinálj nekünk istent, ki előttünk jár, mert ezt a férfiút, Mózeset, aki kivezetett minket Egyiptomból, nem tudjuk mi lelte”. Hogy a nép mennyire nem érezte bűnnek az aranyborjú felállítását, az bizonyítja legjobban, hogy éppen a főpaphoz, Mózes testvérehez fordultak kérésükkel. Mivel az egyiptomiak állatimádók voltak (totemizmus), hát a látható isten is állatformát kapott. Az aranyat általános közadakozásból szedték össze. A bibliai elbeszélést kibővíti a Midrás. Az aranyborjú imádása során gyilkosságok, paráználkodás, általános civakodás és részegeskedés volt a nép körében. (A „Tízparancsolat” című film mindezt ábrázolta.) Vagyis a bálványimádás azonnal erkölcsi züllést idézett elő. Mózes visszatérőben volt a hegyről, kezében a két kőtábla: a Tízparancsolat... Határtalan fájdalom és harag lett úrrá rajta az elé táruló kép nyomán. Az állat-istent körüláncoló nép, az általa szeretett és szolgaságból megváltozott Izráel bűnös tivornyázása és erkölcstelen tobzódása megértette vele, hogy csöcselékkal van dolga, amely nem érett meg az egyistenhit befogadására. Összetörte a szent Írást tartalmazó kőtáblákat... De hamarosan felfogta, hogy a gyermeklelkű nép naivságában cselekedett. Van remény, hogy Izráel „fel nő”, és azzá lesz, amire hivatott: kiválasztott nép. Ezért csak az uszítókat büntette meg, és imával fordult Istenhez, a nép iránti kegyelemért. „És imádkozott Mózes Istenhez, mondván: miért töltenéd ki haragod népeden, kit kivezettél Egyiptomból?... Emlékezz Ábrahám, Izsák és Izráel szolgálóidra, kiknek megesküdtél, hogy utódaikat megsokasítod...” „És Isten elengedte a csapást, amit népére mérni kívánt”. Isten is belátta, hogy Izráel nem tagadta meg Őt, csak „gyermekiségében” utánozta Egyiptomot. Júda Hálévi „Kuzári” című munkájában több fejezetet szentel az aranyborjú vétkének megmagyarázására. Szerinte Izráel vétke csak abban merült ki, hogy látható formát akart adni Istennek, de Őt meg nem tagadta. Az idők folyamán ellenségeink sokszor használták fel ellenünk az aranyborjú esetét gyűlöletük alátámasztására. Az aranyborjú jelképezte szemükben a pénzt, amit a zsidók imádnak, és előtte leborulnak. A középkorban az uzsorás fogalma egy volt a „zsidó” fogalmával (Shylock!) Holott az igazság az, hogy a lombárdiai bankárok és egyéb pénzemberek sokszorosan túltettek a zsidó ún. pénzimádatán. Az aranyborjú szimbólummá változott, de az eredeti elbeszélés a heti szidrában azzal végződik, hogy Izráel tévelygését Isten megbocsátotta, sőt Mózes előtt kinyilvánította 13 tulajdonságát, amelyeknek központjában áll a könyörületesség. Izráel hű maradt Istenhez és az ő Tórájához. De hogy megértse a Láthatatlant, Isten elrendelte a pusztai szentély (Miskán) felállítását, amelyben a „gyermek” Izráel látható fogalmakkal imádhatta Istent, aki nem ábrázolható anyag által. A hetiszakasz egy részletét böjtnapokon szokták felolvasni. „Mózes könyörgött Istenhez” nemcsak a pusztában, hanem a zsidó nép történetében minden válságos korszakban. Talán ennek köszönhető nemcsak a zsidó nép fennmaradása, hanem a harmadik Zsidó Állam megszületése és a héber nyelv és kultúra feltámadása is. Az „aranyborjú” néha ma is kísért, amikor sokan közülünk a magasabb életnívó utáni vágyukban elhagyják az Országot és az „ubi bene ibi patria” (ahol jó, ott a hazám) jelszóval a nyugati jólét országaiba vándorolnak (jeridáznak). Sokakat ér csalódás és sokan térnek vissza, mondván: „Avirá Leerec Jiszráel máchkimá” – Izráel országa okosabbá és boldogabbá tesz minket. Talán magasabb a fizetés Amerikában, de az Otthon érzését nem adja az ősök országából odavándoroltaknak. A szabre vagy a bevándorolt csak itt van „otthon”. És ezt nem lehet felcserélni semmiféle dollármennyiséggel. Izráel 2000 év után HAZATÉRT, és ez az érzés nem mérhető anyagiakkal. Itt éltek őseink, itt születtek gyerekeink, unokáink – és nincs az az ország, amely ezt az érzést bármivel is pótolhatná. „Éjn lánu erec ácheret” – nincs más országunk, mint ez – akkor is, ha az aranyborjú másutt leledzik...

Purim ünnepének neve az akkád „puru”, azaz „sors” szóból származik. Az ünnep időpontja Ádár hónap 14-e (Jeruzsálemben Ádár 15-e), a polgári naptár szerint e dátum februárra vagy márciusra esik. Purimot zsidó farsangnak is nevezik, hiszen ilyenkor maskarákba öltözve emlékezünk a történelmi eseményekre. Az ünnep keletkezésének történetét nem a Tórában, hanem a Biblia egyik utolsóként írott könyvében, Eszter tekercsében találjuk. A könyv cselekménye, noha bővelkedik fordulatokban, alapvetően egyszerű. Az események színtere Áchászvéros perzsa király (pontos azonosítása lehetetlen, de talán I. Xerxészről lehet szó, aki i.e. 485-464-ig uralkodott) birodalma. A cselekmény egyik szála szerelmi történet: Áchászvéros első felesége, Vásti királyné kegyvesztett lesz, és helyére egy fiatal zsidó nő, Eszter kerül, aki meghódítja az egész udvar és a király szívét is, de mindeközben titokban tartja származását. A cselekmény politikai szála egy Hámán nevű udvari előljáró és a zsidó Mordekháj, egy másik udvari politikus konfliktusával indul. Hámán nemcsak Mordekháj halálát kívánja, hanem a birodalom összes zsidó lakosának kiirtását tervezi, és Eszter királyné Mordekhájjal együttműködve csak nagy nehézségek árán tudja megghiúsítani Hámán szándékát. Végül Hámán és a zsidók ellenségei elbuknak, Mordekháj királyi helytartó lesz, és a zsidók sorsa jóra fordul. Purimkor a legfőbb micve, hogy ajándékokat küldenek az emberek egymásnak (Misloách Mánót), és a nélkülözőknek alamizsnát juttatnak. Amikor Ávráhám Jósua Heslt

rabbivá választották, hívei egy marék aranypénzt küldtek neki. A cádik kezébe vette az aranypénzeket, és látható élvezettel forgatta. Fia, reb Jicchák-Meir –aki ismerte apját, és tudta róla, mennyire semmibe veszi, sőt megveti a pénzt– felettébb csodálkozott azon az élvezeten, amely kiült apja arcára, ezért meg is kérdezte tőle, mi történt veled? – Egész évben a pénzről még csak tudomást sem veszek. Most azonban, Purimkor, a szegények között pénzt kell osztani, ily módon is gyakorolnunk kell a micvát. Tehát nagyon nem szeretném, ha olyat adnék nekik, ami az én számomra nem jelent értéket. Ezért most próbálom magam rávenni, hogy szeressem a pénzt. Csak ha ez sikerül nekem, akkor fogom majd szétosztani – adta meg a magyarázatot a rebbe a fia kérdésére. Egy másik, a magyarázathoz kapcsolódó történet szerint: Egy Kozsnitz melletti kis faluban élt egy koldusszegény zsidó. Purimkor bement a városba, hogy a zsinagógában meghallgassa a Megilá (Eszter könyve) felolvasását. A felolvasó ezúttal a kozsnitzi Mágid volt, aki szentéletű ember hírében állott. Mikor befejezte az imát odafordult a szegény zsidóhoz, majd azt kérdezte tőle: – Ugye te hozzám tartozó faluból jöttél? S akkor miért nem hoztál nekem ma Slách-Móneszt (Misloách Mánót-ot)? A szegény, szerencsétlen ember csak hallgatott, hiszen otthon, a családjának még betevő falatja sem volt, hát hogyan magyarázza meg a rebbének, miért nem hozott ajándékot? De a rebbe nem is várt válasza, hanem azt mondta: – Ma Purim van, gyere velünk és igyál egy kis pálinkát. A falusi szegény ember el is ment a Mágid házába, ahol finom süteménnyel és pálinkával kínálták. Afeletti örömeiben, hogy a Mágid házában lehet, vagy tán ittas is volt egy kissé, valami különös érzés kerítette hatalmába. Úgy érezte, semmi sem lehetetlen. Fogta magát, felkeresett egy gazdag borkereskedőt, s miután kellemes Purimot kívánt neki azt mondta: – Kérem, uram, adjon nekem hitelbe egy üveg jó bort. Biztosan meg fogom fizetni. De ha még sem – hát ma Purim van. . . És a kereskedő adott neki egy üveg jó bort. Ezután bement egy másik boltba, ott néhány almát kért – hasonló „feltételek mellett”. Ott is megkapta, amit kért. Mindezzel pedig visszament a Mágid házába, és odaadta, mint purimi ajándékot. A rebbe nagyon örült a Misloách Mánotnak, és azt mondta neki: – Jól tetted, hogy eljöttél. És ne feledd, hogy minden évben hozzád Purimkor ajándékot. A falusi szegény pedig így elmélkedett magában: – A családom otthon éhezik. Hogy is feledkezhettem meg róluk? Teszek is róla mindjárt, hogy nekik is örömteljes legyen a Purimjuk. Gondolta, ha a módszer egyszer már bevált, megpróbálja folytatni. Ezzel bement a kocsmába, ahol egy üveg pálinkát, a pékhez, ahol kenyeret, a fűszereshez, ahol néhány sósheringet sikerült kapnia. Határtalan örömmel sietett haza, és már az ajtóból kiabálta: Purim van, Purim van! Felesége és gyerekei nem tudták mire vélni, hiszen nemigen látták még őt ilyen vidámnak. Azt hitték a nagy szegénységbe belebolondult. Ekkor azonban letette az asztalra mindazt, amit megszerzett és „meghívta” a családot lakomára, mondván, egyetek, hiszen Purim van. Így hát ettek-ittak, örömeikben még tánca is perdültek, amikor egyszer csak kopogást hallottak. Először nem is akartak ajtót nyitni, de aztán – miután a kopogás megisméltődött – az asszony mégiscsak rászánta magát, hogy kinyissa az ajtót, mert arra gondolt, hátha az a szomszédjuk, aki – nem-zsidó létére is – jó szívvel viseltetett irántuk, és időnként még egy kis krumplival is szokott segíteni. Amint kinyitotta az ajtót, egy vérrel borított, sebesült zuhant be, aki valóban ez a szomszéd volt. Gyorsan kimosták sebeit, bekötözték, megittatták egy kis pálinkával. Amikor az ily módon magához tért, megszólalt: – Megmentettétek az életemet. Majd elmesélte, hogy egyetlen fia véresre verte, és kidobta. Ha nem fogadják be, minden bizonnyal belehalt volna a sérüléseibe, vagy megfagyott volna odakint. Később így folytatta: – Mivel a fiam meg akart ölni, ti viszont megkönyörültetek rajtam, ezért megmutatom nektek azt a helyet, ahová elrejtettem egy csomó aranyat és ezüstöt, amit a fiamnak szándékoztam adni halálom előtt, de ezek után nektek ajándékozom. Ki is mentek az erdőbe, és pontosan megmutatta azt a fát, ahol a vagyonát elásta. A gondos ápolás ellenére a szomszéd néhány nap múlva meghalt. Ezután a zsidó ismét kiment az erdőbe, kiásta az aranyat a fa alól. Ennek révén jómódú ember lett a szegény falusi zsidóból, s így megtehetette, hogy minden Purimkor elmenjen a kozsnitzi rebbéhez és gazdag Misloách Mánót – purimi ajándékot – vigyen neki.

HÍREK A VILÁGBÓL

Ezerhatszáz éves aszkéta szerzetesnő csontvázát találták meg Izraelben. <https://bzsh.hu/2025/03/13/ezerhatszaz-eves-aszketa-szerzetesno-csontvazat-talaltak-meg-izraelben/>

Akár kóser, akár nem, Magyarországon tiltott lesz a laboratóriumi hús. <https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/kozelet/akar-koser-akar-nem-magyarorszagon-tiltott-lesz-a-laboratoriumi-hus>

Egy csütörtökön közzétett ENSZ-jelentés azzal vádolja Izraelt, hogy „népirtó cselekményeket” hajtott végre palesztinok ellen azért, hogy a gázai konfliktus során szisztematikusan megsemmisítette a nők egészségügyi ellátásával foglalkozó intézményeket, és háborús stratégiaként alkalmazta a szexuális bántalmazást. <https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/ilyen-beteges-dokumentumot-csak-egy-antiszemita-szervezet-peldaul-az-enzs-tud-kesziteni>

Joachim A. Lang német filmrendező Joseph Goebbels propagandaminiszter Hitler mellett töltött hét évét mutatja be a Goebbels, a manipuláció művészete című filmében. <https://kibic.hu/2025/03/10/egy-film-a-naci-propagandarol-es-ami-mogotte-van/>

1 izraeli csatlakozott az ISIS-hez, infókkal látott el terroristákat. <https://ujkelet.live/2025/03/13/1-izraeli-csatlakozott-az-isis-hez-infokkal-latott-el-terroristakat/>

<p>Az izraeli film, amiben minden magyar vagy idióta, vagy náci. https://izraelinfo.com/2025/03/13/az-izraeli-film-amiben-minden-magyar-vagy-idiota-vagy-naci/</p>
<p>A hágai bíróság döntése miatt a magyar származású édesanyának háborús övezetbe kell visszatérnie gyermekeivel. https://168.hu/itthon/liora-ruth-edesanya-izrael-hezbollah-haborus-ovezet-hagai-birosag-285897</p>
<p>Zsidó aktivisták tiltakoztak a Trump Towerben egy palesztinpárti tüntető kitoloncolása ellen. https://telex.hu/kulfold/2025/03/13/usa-donald-trump-tower-columbia-egyetem-palesztin-mahmoud-khalil-izrael-kiutasitas</p>
<p>Újra együtt imádkoznak és örökségük ápolásán dolgoznak a királyhalmeci zsidó hitközösség tagjai. https://uj szo.com/regio/ujra-egyutt-imadkoznak-es-orokseguk-apolasan-dolgoznak-a-kiralyhalmeci-zsido-hitkozosseg</p>
<p>Benjamin Netanjahu a következő hetekben Magyarországra látogat. https://bzsh.hu/2025/03/13/benjamin-netanjahu-a-kovetkezo-hetekben-magyarorszagra-latogat/</p>
<p>Élő történelem: a holokaust emlékezete az ExHis vándorkiállításon Szegeden. https://mazsihisz.hu/az-zsidosagrol/tortenelem/holokaust/elo-tortenelem-a-holokaust-emlekezete-az-exhis-vandorkiallitason-szegeden</p>
<p>Első alkalommal lesz sajtónapi megemlékezés a horthyligeti gyűjtő- és deportálótábor áldozatainak emlékművénél a Boráros téren. https://www.szombat.org/hirek-lapszemle/sajtonapi-megemlekezes-a-horthyligeti-aldozatok-emlekmuvenel</p>
<p>Először adták át a Keleti Ágnesről elnevezett díjat a kiemelkedő női sportolóknak Izraelben. https://kibic.hu/2025/03/12/eloszor-adtak-at-a-keleti-agnesrol-elnevezett-dijat-a-kiemelkedo-noi-sportoloknak-izraelben/</p>
<p>A gázai TikTok-sztár több millió dollárt gyűjtött a kórházra – amely nem épül meg. https://ujkelet.live/2025/03/13/a-gazai-tiktok-sztar-tobb-millio-dollart-gyujtott-a-korhazra-amely-nem-epul-meg/</p>
<p>Purim: Jelmezek, pia és egy kis ármány. https://izraelinfo.com/2025/03/13/purim-jelmezek-pia-es-egy-kis-armany/</p>
<p>Gázai tüzszünet: Valódi béke vagy időhúzás? https://168.hu/neshamatv/gazai-tuzszunet-izrael-tuszok-helyzete-neshama-tv-50-perc-szalai-kalman-284953</p>
<p>Az antiszemitizmus drámai mértékben emelkedett a francia iskolákban. https://magyarnemzet.hu/kulfold/2025/03/az-antiszemitizmus-francia-iskola</p>
<p>„Te amúgy is zsidó vagy” – mondta a tanár a diáknak. https://magyarnarancs.hu/belpol/te-amugy-is-zsido-vagy-mondta-a-tanar-a-diaknak-275107</p>
<p>Esélyesként számolnak az izraeli indulóval az Eurovízió. https://bzsh.hu/2025/03/10/eselyeskent-szamolnak-az-izraeli-induloval-az-eurovizion/</p>
<p>Felmentették az írot, aki azt írta: „kést döfnék minden zsidó torkába”. https://mazsihisz.hu/hirek-a-zsido-vilagbol/hirek-lapszemle/felmentettek-az-irot-aki-azt-irta-kest-dofnek-minden-zsido-torkaba</p>
<p>Az Izraeli Védelmi Erők arab nyelvű szóvivője, Avichai Adraee ezredes szerint tegnap az izraeli csapatok észrevettek egy 4 éves palesztin gyereket, amint egy izraeli katonai poszthoz közeledett a biztonsági zónában. https://www.szombat.org/politika/4-eves-gyereket-kuldott-a-hamasz-az-izraeli-katonakhoz</p>
<p>Adománygyűjtési rendezvény az október 7-i támadásban súlyos veszteséget szenvedett Beeri kibuc újjáépítésére. https://kibic.hu/2025/03/11/adomanygyujtesi-rendezveny-az-oktober-7-i-tamadasban-sulyos-veszteseket-szenvedett-beeri-kibuc-ujjaepitesere/</p>
<p>Witkoff javaslata, támadás Damaszkuszban és Nir Oz valódi válaszokra vár. https://ujkelet.live/2025/03/13/witkoff-javaslat-tamadas-damaszkuszban-es-nir-oz-valodi-valaszokra-var/</p>
<p>Omer Shem Tov: Tudom, mit éreznek azok, akik ott maradtak, ki kell hozni őket a pokolból. https://izraelinfo.com/2025/03/13/elorejelzes-a-szokasosnal-melegebb-es-szarazabb-ido-varhato-hirszuret/</p>
<p>Frölich rabbi az Alaptörvény-módosításról: Hülyének lenni állampolgári jog. https://hvg.hu/itthon/20250313_Fhrolich-Robert-rabbi-Alaptorveny-moditas-Hulyenek-lenni-allampolgari-jog</p>
<p>Heteken belül Budapestre érkezik az izraeli miniszterelnök. https://24.hu/kulfold/2025/03/12/benjamin-netanjahu-budapest-latogatas-sajtoertesules/</p>
<p>Osztrák antikváriumból került elő a közel harminc évvel ezelőtt ellopott aradi mellszobor. https://maszol.ro/belfold/Osztrak-antikvariumbol-kerult-elo-a-kozel-harminc-evvel-ezelott-ellopott-aradi-mellszobor</p>